MESAJ CĂTRE PREȘEDINTELE ROMÂNIEI ȘI PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA PRIVIND EXAMINAREA RESPONSABILĂ A PERSPECTIVEI REÎNTREGIRII POPORULUI ROMÂN

Consiliul Academic Român, reunit la Chișinău, la 22 iunie 2026, la sediul Academiei de Științe a Moldovei, adresează prezentul mesaj Președintelui României și Președintelui Republicii Moldova, în spiritul responsabilității istorice, al adevărului științific și al dreptului democratic al cetățenilor de a-și decide viitorul.

Într-un context internațional marcat de transformări geopolitice profunde, de război la hotarele României și Republicii Moldova, de fragilizarea echilibrelor de securitate și de incertitudini privind dinamica proceselor de integrare europeană, comunitatea academică românească consideră necesară o reflecție lucidă, responsabilă și curajoasă asupra destinului celor două state românești. Consiliul Academic Român reafirmă sprijinul său ferm pentru parcursul european al Republicii Moldova. Integrarea europeană rămâne un obiectiv strategic fundamental, susținut de voința politică exprimată de autoritățile de la Chișinău, de autoritățile de la București prin sprijinul constant al României și de cetățenii Republicii Moldova prin aspirația lor de a reveni deplin în spațiul valorilor europene.

Totodată, evoluțiile recente arată că perspectiva aderării accelerate la Uniunea Europeană poate întâmpina blocaje politice externe și depinde de consensul statelor membre. În aceste condiții, Consiliul Academic Român consideră că este necesară examinarea calmă, riguroasă și responsabilă a tuturor soluțiilor democratice, constituționale și europene care pot asigura viitorul comun al românilor de pe ambele maluri ale Prutului. Între aceste soluții, reîntregirea poporului român reprezintă o opțiune legitimă, întemeiată pe unitatea de limbă, cultură, istorie, spiritualitate și identitate națională. Această perspectivă nu trebuie abordată conjunctural, emoțional sau polemic, ci printr-un proces amplu de analiză, dialog public și fundamentare științifică. Reîntregirea nu poate fi expresia unei presiuni politice de moment, ci rezultatul unei voințe democratice asumate de cetățenii celor două state românești, în deplin respect față de normele constituționale, principiile europene și dreptul internațional. Viitorul românilor trebuie decis de români, în mod democratic, lucid și responsabil. Consiliul Academic Român subliniază că examinarea perspectivei reîntregirii nu se opune integrării europene. Dimpotrivă, ea poate fi înțeleasă ca o cale democratică și europeană de consolidare a apartenenței Republicii Moldova la spațiul european, având în vedere că România este stat membru al Uniunii Europene și al NATO, iar spațiul românesc aparține, prin istorie, cultură și vocație, civilizației europene.

Pornind de la aceste considerente, Consiliul Academic Român adresează Președintelui României și Președintelui Republicii Moldova chemarea de a examina, împreună cu instituțiile competente ale celor două state, posibilitatea inițierii unui proces amplu de analiză privind perspectivele reîntregirii poporului român, în forme democratice, constituționale și europene.

În acest sens, Consiliul Academic Român propune:

- Constituirea unei comisii comune de reflecție strategică, formată din experți din România și Republica Moldova în domeniile istoriei, dreptului constituțional, dreptului internațional, economiei, securității, administrației publice, educației, culturii și relațiilor internaționale.
- Elaborarea unui studiu academic serios privind premisele istorice, juridice, economice, sociale, culturale și instituționale ale apropierii accelerate dintre România și Republica Moldova.
- Evaluarea comparativă a scenariilor posibile de integrare europeană, convergență instituțională și reîntregire națională, cu identificarea avantajelor, riscurilor, etapelor și condițiilor necesare.

▪ Inițierea unui dialog public matur prin care cetățenii celor două state să fie informați corect asupra opțiunilor de viitor.

▪ Implicarea academiilor, universităților, institutelor de cercetare, organizațiilor culturale și societății civile în pregătirea unei platforme comune de cunoaștere, comunicare și cooperare.

▪ Consolidarea convergenței academice, educaționale, culturale, economice și administrative dintre România și Republica Moldova, indiferent de forma finală pe care cetățenii celor două state o vor considera potrivită pentru viitorul lor comun.

Consiliul Academic Român consideră că istoria a demonstrat, în repetate rânduri, că marile decizii ale unui popor trebuie pregătite prin cunoaștere, cultură, educație, responsabilitate și voință democratică. Unirea de la 1918 a fost precedată de o lungă lucrare spirituală, culturală și intelectuală, dar a cuprins, ca și la 1859 și la 1877, deopotrivă și politica faptului împlinit. Astăzi, în condițiile secolului al XXI-lea, o asemenea lucrare trebuie continuată prin instrumentele timpului nostru: cercetare, expertiză, dialog instituțional, comunicare publică, cooperare europeană și asumare democratică, dar și acțiune energică. Este nefiresc ca cea mai mare parte a unui popor să facă parte din structurile democratice europene, iar o parte mai mică – vitregită de soartă – să nu facă parte. Într-o situație similară, imediat după căderea comunismului, un alt popor și factorii responsabili ai Uniunii Europene au găsit soluția cea mai bună de urmat. Și acum, în cazul românilor, se poate aplica o formulă similară, adaptată condițiilor actuale. România nu este o țară mică, așa cum mai cred unii, ci ocupă, în raport cu numărul locuitorilor săi, locul al șaselea în cadrul celor 27 de membri ai Uniunii Europene, ceea ce nu este puțin lucru. Este normal ca factorii de răspundere ai României să se manifeste la nivelul Uniunii Europene cu demnitate, impunând acolo respectarea interesului național. În acest demers, rolul Republicii Moldova este tot mai important, prin poziția sa strategică și prin prezența sa tot mai accentuată și mai respectată pe arena internațională.

Consiliul Academic Român afirmă cu claritate că viitorul românilor nu poate fi lăsat la voia conjuncturilor externe, a presiunilor geopolitice, a dezinformării sau a fricii. Viitorul românilor trebuie gândit, pregătit și decis de români, în spirit democratic, european și responsabil. De aceea, adresăm Președintelui României și Președintelui Republicii Moldova îndemnul de a deschide o reflecție instituțională serioasă asupra perspectivei reîntregirii poporului român, ca opțiune istorică, democratică și europeană. Când istoria oferă din nou o fereastră de oportunitate, responsabilitatea nu mai aparține trecutului, ci prezentului. Iar prezentul ne cere luciditate, curaj, acțiune, unitate și grijă față de generațiile viitoare.

Adoptat la Chișinău, la 22 iunie 2026
Consiliul Academic Român

Acad. Ioan-Aurel POP, președinte
Acad. Ion TIGHINEANU, vicepreședinte, președinte al Academiei de Științe a Moldovei
Acad. Ioan DUMITRACHE, membru,
Secretar general interimar al Academiei Române
Membru corespondent Florin STĂNICĂ, membru, președinte al Academiei de Științe Agricole și Silvice „Gheorghe Ionescu-Șișești" din România
Prof. Bogdan CIUCĂ, membru, președinte al Academiei de Științe Juridice din România
Prof. Mircea BEURAN, membru, președinte al Academiei de Științe Medicale din România
Prof. Valeriu JINESCU, membru, președinte al Academiei de Științe Tehnice din România

© 2026. Drepturile de autor aparțin autorilor.
Licență: CC BY 4.0.

Ședința Consiliului Academic Român. Chișinău, Sala Mică a Academiei de Științe a Moldovei, 22 iunie 2026.